

STRANDE

Troligen en gotländsk släkt, från Strands i Klinte eller Öja socken, då man har omfattande förbindelser med andra gotländska familjer. Från Visby spred sig medlemmar till Stralsund, och Henrik (tabell 3) ägde hus i Lübeck, där han också hade en omfattande rentiärverksamhet. Dock utan att bosätta sig där.

Tabell 1

BOTULF: Född omkring 1190. Gotländsk (Visby)köpman 1237 20/4, då kung Henrik III av England befallde sin skattmästare att till Botulf och *Gerhard* utbetala 59 pund, 10 skilling och 9 penningar¹. S å, 22/4, utfärdade samme kung en ny befallning, om utbetalning av 54 pund 6 skilling och 8 penningar för gråverk som Wilhelm de Havenhill köpt för kungligt bruk², och 28/4 om betalning av 54 pund, 3 skilling och 8 penningar till samma män³. oo N, troligen en syster till Gerhard *Becker*. Son?:

HENRIK: Född i Visby omkring 1220. Borgare där ca 1245-1280. Sannolikt rådman omkring 1270-1280. oo Hildeborg *Silkentopp*. Barn(?):

fredrik: Tabell 2.

Giseltrud: Född omkring 1250. oo(?) Johannes *Kattlund*.

Gerborg: Född omkring 1260. Hon avled ca 1331 och begravdes hos Visbyfranciskanerna^{3a}. oo Rikwin *Bursengate*.

Tabell 2

FREDRIK: Son till Henrik, tabell 1. Född omkring 1245. Rådman då han avled ca 1315 (1314? jmf att sonen köper hus 1315) och begravdes på S:t Lars och Drottens kyrkogård (GGW 523). oo Grete *Osenbrugge*. Barn(?):

henrik: Tabell 3.

herman: Tabell 7.

Johannes: Tabell 8.

Gertrud: Född omkring 1270. Hon avled 1314 och begravdes vid Vårfrukyrkan⁵. oo Rotger *Becker*.

Hildeborg: Född i Visby omkring 1280.

Walborg: Född i Visby omkring 1285. Hon avled något före 1341, då Henrik *Rekelinkhusen* var i Lübeck å sin hustrus vägnar för att uppbära arv efter henne och sälja hennes hus i denna stad⁶. Detta hus hade Walborg ärvt efter brodern Henrik.

Tabell 3

FREDRIK: Son till Fredrik(?), tabell 2. Född i Visby omkring 1275. Borgare i Visby då han 1315 köpte fastigheten Breite Strasse 809 i Lübeck, vilken han sedan testamenterade till systemen Walborg (Mag-Q s 621). 1325 24/6 lånade han och Gotskalk Caspele ut 115 mark silver till Lübeckborgarna Albert och Detmar Brun (NStB I 97:15) och 348 mark silver till Henrik *Pleskow* och Henrik *Zobber* (NStB I 97:16). Samma år, 15/7, lånade de ut 160 mark silver till Lübeckborgarna Herman Wickede och Arnold Manse (NStB I 98:6). 1327 lånade han ensam ut 154 mark silver till Gerlak *Wese* och Lübeckborgaren Johannes Zulpeke (NStB I 136:4) och 135 mark silver till borgarna i samma stad, Markward Warzowe, Detmar Manhusen och Johannes Vogel (NStB I 137:4). 1329 24/2 lånade han ut 82 mark penningar till Gerlak *Wese* (NStB I 166:2). Samma år, 2/7, lånade han ut 188 mark penningar till Lübeckborgaren Eghard Sasse (NStB I 174:1), 184 mark silver till Henrik *Zobber* (NStB I 175:6) och 400 mark penningar till Markward *Cosvelt* (NStB I 175:9). Samma år, 15/7, borgade han för Johannes *Hesse* då denne blev Lübeckborgare (Civilitates 1329:100). 1330 1/1 lände han ut 62 mark silver till Lübeckborgarna Willeke Lewantkopere och Meinrik Westfal (NStB 185:1) och 60 mark silver till Gerlak *Wese* (NStB I 185:2). Vidare detta år så lånade han 24/6 ut 70 mark silver till Lübeckborgaren Johannes Rote (NStB I 195:10) och 93 mark till Eghard Sasse (NStB I 195:12). Slutligen detta år lånade han 11/11 till Gerlak *Wese* ut ytterligare 90 mark silver (NStB I 202:1). 1331 2/2 lånade Lübeckrådmannen Herman Klendest och borgarna i samma stad Tideman Witte och Johannes Rote 299 mark penningar (NStB I 207:6). Samma år, 24/6, lånade Eghard Sasse 69 mark silver av honom (NStB I 214:2) och 15/8 lyfte Lübeckborgaren Kristiern Klingenberg 92 mark silver i lån av Strande (NStB I 219:10). Detta år, 1331, köpte han tillsammans med Lübeckborgaren Nicolaus Visch ett hus på Braunstrasse i Lübeck av Gerlak *Weses* testamentsexecutorer (Mar-Q s 162). De erhöll också, som fordringsägare på samme *Wese*, ett hus på Hundestrasse i samma stad, vilket de sålde 1332 (Jac-Q s 136). Henrik Strande var rådman i Visby då han avled ca 1333 och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 62). Att döma av hans enorma rikedom så bör denna rådmannavärdighet ha gått tillbaka till åtminstone ca 1320. oo(?) Mechtild *Visch* från Lübeck. Barn(?):

Johannes: Tabell 4.

Bernhard: Född i Visby omkring 1310. Han erhöill 1336 burskap i Stralsund³⁰. Omtalad där senast 1338³¹.

(?)**Sie/Lucia:** Född omkring 1315. 1328 5/1 gavs hon med modern 2 mark penningar i Elisabet van Kamens testamente (LBM I 86).

Tabell 4

JOHANNES: Son till Henrik(?), tabell 3. Född i Visby omkring 1305. Borgare där ca 1330-1365. Son(?):

JOHANNES: Född i Visby omkring 1335. Borgare där 1383 13/12 då han och en Tidrik Brilon lånade 85 mark penningar av Lübeckborgarna Johannes Schiphorst och Henrik Krummesse³². oo N, dotter till Gotswin cum *Haar*³³. Barn(?):

Henrik: Tabell 5.

Gotswin: Tabell 6.

Tabell 5

HENRIK: Son till Johannes(?), tabell 4. Född i Visby omkring 1360. Borgare där omkring 1385-1420. Hans ättling i femte(?) led var väl:

PETER: 1524 blev han, jämte Theus *Kusel*, tagen av hanseater då de var på väg till Königsberg för att försälja varor som Severin Norrby kapat³⁴. 1545 fullmäktig i Reval för att uppbära hyran för Gotenhof i Novgorod³⁵. Han ägde hus mellan Daniel *Kocks* och Bertold *Skomakers* i Visby, vilket före 1554 24/8 var sålt för 25 daler till Melker *Dörink*³⁶.

Tabell 6

GOETSWIN: Son till Johannes(?), tabell 4. Född i Visby omkring 1365. Växlare, utflyttad till Lübeck, där han 1398 köpte fastigheten Holstenstrasse 11³⁷. Omtalad där senast 1414³⁸. oo 1 1404 Berteke, dotter till Lübeckborgaren Henrik Wulf och änka efter tillika Lübeckborgaren Tideman Timmerman³⁸. oo 2 *Elisabet* N³⁷. Barn:

2**Johannes:** Född i Lübeck omkring 1410/1415. Minderårig 1424, då han och modern ärvde huset på Holstenstrasse, vilket de sålde följande år³⁷.

Tabell 7

HERMAN: Son till Fredrik, tabell 2. Född i Visby omkring 1280. Borgare där då han avled ca 1333 och begravdes med brodern hos Visbyfranciskanerna²⁸. oo Grete *Brilow*(?) som avled i pesten 1350 och begravdes med döttrarna hos Visbyfranciskanerna³⁹. Barn:

(?)**Fredrik:** Född omkring 1315. 1350 4/10 föranstaltade morbrodern Conrad, att han efter systems död skulle få överta den årliga ränta om 5 mark penningar som samme Conrad testamenterade till henne⁴⁰.

(?)**Giseltrud:** Född omkring 1320. 1350 4/10 testamenterade morbrodern Conrad till henne en årlig ränta på 5 mark penningar⁴⁰. Hon var då nunna på Gotland. 1354 16/3 ändrade samme Conrad sitt testamente, så att hon skulle erhålla en årlig ränta om 3 mark penningar och samtidigt gavs hennes kloster på Gotland 2000 taktegel för byggande av dormitoriet⁴¹.

Walborg: Född i Visby omkring 1325. Hon dog i pesten 1350 och begravdes med modern och system hos Visbyfranciskanerna³⁹.

Hassele: Född i Visby omkring 1330. Hon dog i pesten 1350 och begravdes med modern och system hos Visbyfranciskanerna³⁹.

Tabell 8

JOHANNES: Son till Fredrik, tabell 2. Född i Visby omkring 1285. Utflyttad till Stralsund, där han erhöill burskap 1327⁴². Omtalad i samma stad senast 1343⁴³. oo Hildegund, dotter till Lyder *Holthuser*⁴⁴. Barn(?):

Lutgard: Född i Visby omkring 1315. Ca 1340 ihågkommen i mostern Elisabet *Holthusens* testamente⁴⁵. 1358 ihågkommen i Hildegund *Zobbers* testamente⁴⁶.

Bomärke för Fredrik vid
Strande, tabell 2.

NOTER

1) Lib rolls I s 263. 2) HUB I 283. 3) Lib rolls I s 265. 3a) B 99 p 62. 4) GGW 523. 5) GG I 275, GGW 275. 6) Mag-Q s 621, DS V 3552, 3592. 7) Mag-Q s 621. 8) NStB I 97:15. 9) NStB I 97:16. 10) NStB I 98:6. 11) NStB I 136:4. 12) NStB I 137:4. 13) NStB I 166:2. 14) NStB I 174:1. 15) NStB I 175:6. 16) NStB I 175:9. 17) Civilitates 1329:100. 18) NStB 185:1. 19) NStB I 185:2. 20) NStB I 195:10. 21) NStB I 195:12. 22) NStB I 202:1. 23) NStB I 207:6. 24) NStB I 214:2. 25) NStB I 219:10. 26) Mar-Q s 162. 27) Jac-Q s 136. 28) B 99 p 62. 29) B 99 p 36. 30) ÄSB 1765. 31) ÄSB 2058. 32) NStB II 532:2. 33) Jämför att sonen Gotswin bar detta binamn som alternativ till Strande (Mar-Q s 361). 34) Larsson 1986 s 96 (har felaktigt "Scrant" istället för "Strant"). 35) RevReg II 307a, 307b. 36) ViLa papbr 1554 24/8. 37) Mar-Q s 360. 38) Mar-Q s 361. 39) B 99 p 65. 40) GG I 405. 41) GG II 526. 42) ÄSB 757. 43) ÄSB 2655. 44) Jmf ÄSB 2655, LBM I 221 och LBM II 725. 45) LBM I 221. 46) LBM II 725.